

Педиатрия-2 кафедрасы
Бақылау-өлшеу құралдары

68/11-2025
1 бет, беттен 7

БАҚЫЛАУ-ӨЛШЕУ ҚҰРАЛДАРЫ

Бағдарламаның 1-2 аралық бақылауға арналған сұрақтары

ББ атауы:	7R01131 «Неонатология»
Пән коды:	R-ShTBK
Пән:	Шала туған балаларды күту
Оқу сағатының көлемі / кредиттің:	420 / 14
Курс, оқу семестрі:	1/2

Педиатрия-2 кафедрасы

68/11-2025

Бақылау-өлшеу құралдары

2 бет. беттен 7

Құрастырушы:

Карсыбаева К.Р., ассистент

Кафедра меңгерушісі

Бектенова Г.Е. м.ғ.к., профессор

Хаттама №

1 «29»08202 5 ж.

№1 аралық бақылауға арналған бағдарлама мәселелері:

1. Науқастар мен шала туған нәрестелерді күту және оңалту әдістемесі. Жаңа туған нәрестелердің физикалық дамуы және жетілуі. Нәрестенің морфологиялық жетілу дәрежесі. Петрус Кестесі. Шала туылған нәрестенің денесінің функционалдық ерекшеліктері. Жаңа туған нәрестенің физикалық дамуының негізгі көрсеткіштері: перцентильді кестелер немесе орташа статистикалық көрсеткіштер.
2. Жаңа туған нәрестелерді күтуге арналған жабдық: тиімділікті бақылау. Арнайы жабдық: кювездер (инкубаторлар), желдеткіштер, мониторлар, перфузорлар, фототерапияға арналған жабдық (жарықпен емдеу), назогастральды зонд. Жаңа туған нәрестелерді күтуге арналған жабдықтармен жұмыс істеудің жалпы принциптері. Өртке қарсы қауіпсіздік және қауіпсіздік техникасы қағидаларын, санитариялық-эпидемиологиялық режимді сақтау. Басшылықты уақтылы хабардар етуді қоса алғанда, Денсаулық сақтау мекемесінің қызметіне, оның қызметкерлеріне, пациенттері мен келушілеріне қауіп төндіретін қауіпсіздік техникасын, өртке қарсы және санитарлық ережелерді бұзушылықтарды жою жөніндегі шаралар.
3. Шала туылған нәрестені алғашқы тексеру. Шала туылған нәрестелерге неонатальды күтім. Баланы өлшеу, өлшеу. Жаңа туған нәрестелер палаталарында бала күтімі. Жаңа туған нәрестенің күнделікті туалеті.
4. Шала туылған нәрестенің анатомиялық-физиологиялық жағдайын анықтау: шала туылған нәрестедегі терінің, тірек-қимыл, тыныс алу, жүрек-қан тамырлары, жүйке, эндокриндік, иммундық жүйелердің, гемопоэздің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері.
5. Шала туылған нәрестенің алғашқы туалеті: орофаринстен шырышты сору, кіндікті өңдеу. Гोनорейяның алдын алу. Бастапқы майды кетіру. Баланы өлшеу, өлшеу. Жаңа туған нәрестелер палаталарында бала күтімі. Жаңа туған нәрестенің күнделікті дәретханасы.
I кезең - балалар реанимациясы.
II кезең-қарқынды терапия бөлімі. «Кенгуру әдісі». Онтайлы температуралық режимді құру, ұтымды тамақтандыруды қамтамасыз ету.
III кезең (емхана): диспансерлеу.
Оңалту. Санитарлық-ағарту жұмыстары.
6. Шала туылған нәрестенің анатомиялық-физиологиялық жағдайын анықтау: қанның жасушалық құрамының, асқазан-ішек жолдарының, су-электролит алмасуының және шала туылған нәрестенің зәр шығару жүйесінің ерекшеліктері.
7. Жатыршілік өсуі бұзылған, дене салмағы төмен балалардың босанғаннан кейінгі бейімделуі. Шала туылған нәрестелерді тексеру ерекшеліктері, олардың жағдайының жіктелуі.
8. Шала туылған нәрестелерді тамақтандыру бойынша кеңес беруді жүзеге асыру. Мерзімінен бұрын босанған әйелдердегі емшек сүтінің құрамының ерекшеліктері, салмағы аз Жаңа туған нәрестелерді ана сүтімен қамтамасыз етудің маңыздылығы, ана емшек сүтімен тамақтандырудың балама әдістері, парентеральды тамақтану.
9. Шала туылған нәрестелерді тамақтандыру. Энтеральды тамақтану. Тамақтану қиындықтары. Энтеральды қоректендіруді бастау уақыты. Азық-түлік мөлшерін есептеу.

Емшекпен емізу. Кеуде қуысына жағу техникасы. Кеудеге кейінірек бекітуге көрсеткіштер. Емшекпен емізуге қарсы көрсеткіштер.

10. Лактация және емізу бойынша дұрыс кеңес беру. Шала туылған нәрестелерге арналған бейімделген қоспалар. Зондпен тамақтандыру. Парентеральды тамақтану. Сұйықтық пен электролит балансы. Калорияны түзету.

11. Арнайы жабдық: кювездер (инкубаторлар), желдеткіштер, мониторлар, перфузорлар, фототерапияға арналған жабдық (жарықпен емдеу), назогастральды зонд. Жаңа туған нәрестелерді күтуге арналған жабдықтармен жұмыс істеудің жалпы принциптері. Өртке қарсы қауіпсіздік және қауіпсіздік техникасы қағидаларын, санитариялық-эпидемиологиялық режимді сақтау. Денсаулық сақтау мекемесінің қызметіне, оның қызметкерлеріне, пациенттері мен келушілеріне қауіп төндіретін қауіпсіздік техникасын, өртке қарсы және санитарлық ережелерді бұзушылықтарды жою жөніндегі басшылықты уақтылы хабардар етуді қоса алғанда, шаралар.

12. Ана мен бала бірге болатын палаталарда жаңа туған нәрестеге күтім жасау. Ана мен бала бірге болатын палаталарда жаңа туған нәрестеге күтім жасаудың негізгі принциптері. «Жылу тізбегін» қамтамасыз ету, жаңа туған нәрестені толық тексеру, оның қауіп белгілерін анықтау, лактация және емшек сүтімен емізу, емшек сүтімен емізу проблемалары, профилактикалық егулер жүргізу.

13. Үйде жаңа туған нәрестеге күтім жасау. Үйде жаңа туған нәрестелерге күтім жасаудың негізгі талаптары. Күнделікті дәретхана. Орау. Шомылдыру. Ашық ауада серуендеу.

14. Шала туылған нәрестелердегі тыныс алу жүйесінің бұзылуы. Респираторлы дистресс синдромы. Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Ажырату диагностикасы. Емдеу. Алдын алу.

15. Шала туылған нәрестелердегі орталық жүйке жүйесінің перинаталдық патологиясы, соның ішінде дене салмағы төмен және өте төмен. Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Ажырату диагностикасы. Емдеу. Алдын алу.

16. Шала туылған нәрестелердегі босанғаннан кейінгі бейімделудің бұзылуының негізгі синдромдары, соның ішінде туу салмағы өте төмен. Гемодинамиканың бұзылуы. Гемодинамикалық маңызды жұмыс істейтін артериялық канал. Асқазан-ішек жолдарының бұзылуы. Зәр шығару жүйесінің бұзылуы. Тән метаболикалық бұзылулар. Иммундық жүйенің тән бұзылыстары. Терморегуляцияның бұзылуы. Гематологиялық бұзылулар. Офтальмологиялық бұзылулар.

17. Шала туылған нәрестелерді күту принциптері. Тиісті дене температурасын сақтау. Оттегі терапиясы және көмекші желдету. Ұрықтың жұмыс істеуіне байланысты жағдайлардың алдын алу және емдеу.

18. Шала туылумен байланысты алыс проблемалар. Психомоторлық дамудағы ауытқулар. Көрудің әртүрлі бұзылыстары. Хирургиялық және ортопедиялық патология. Өкпенің созылмалы аурулары. Иммунологиялық ауытқулар. Қашықтықтан катамнестикалық бақылау деректері. Шала туылған нәрестелерді диспансерлік бақылауды ұйымдастырудың негізгі принциптері.

19. Шала туылған нәрестелердегі орталық жүйке жүйесінің перинаталдық зақымдануы. ОЖЖ-нің гипоксиялық-ишемиялық және гипоксиялық-геморрагиялық зақымдануы. Жіктелуі, клиникасы, диагностикасы, лечение. Дифференциалды диагноз.

20. Шала туылған нәрестелердегі менингиттің ерекшеліктері. Этиологиясы, диагностикасы, лечение. Антибиотикалық терапия принциптері.

21. Шала туылған балалар анемиясы. Анемияның дифференциалды диагнозы. Диагностика, емдеу. Жаңа туылған нәрестелердегі ісіну синдромы.

№2 аралық бақылауға арналған бағдарлама мәселелері:

1. Ұрық пен жаңа туған нәрестенің құрсақішілік инфекцияларының клиникалық және зертханалық ерекшеліктері. Диагностика, дифференциалды диагностика, емдеу принциптері.
2. Шала туған нәрестенің фармакотерапиясының ерекшеліктері. Жаңа туған нәрестелердегі дәрілік препараттардың фармакокинетикасының ерекшеліктері. Дәрілік заттарды енгізу тәсілдері. Дәрілік заттарды қан плазмасы ақуыздарымен байланыстыру, ағзадағы дәрілік заттарды тарату, дәрілік заттарды жою.
3. Жүктілік және лактация кезіндегі фармакотерапия. Дәрілік заттар мен ксенобиотиктердің эмбрион мен ұрыққа жағымсыз әсері. Жаңа туған нәрестелерді емдеу үшін қолданылатын дәрілер. Жүкпалы ауруларды емдеуге арналған дәрі-дәрмектер. Неонатологиядағы ауырсыну және ауырсынуды басу. Неонатологияда қолданылатын әртүрлі топтардың дәрілік препараттары.
4. Шала туылған нәрестелерді реанимациялау. Шала туылған нәрестенің реанимация процесін қиындататын факторлар: шала туылған нәрестелердегі май талшықтарының аздығы, дене бетінің массаға қатынасы, мидың жетілмегендігі және нәзік герминальды матрицаның болуы, гипоксия эпизодынан кейін интракраниальды қан кетулердің дамуы немесе қан тамырларындағы қан қысымы мен осмолярлығының күрт өзгеруі. Өте шала туылған нәрестелерге арналған интубация (жүктілік мерзімі 28 аптадан аз).
5. Дене салмағы өте төмен жаңа туған нәрестелерді емізу ерекшеліктері. Шала туылған ретинопатияның алдын алу, ерте анықтау және емдеу. СРАР, өкпені аппараттық желдету, оттегі терапиясын жүргізу.
6. I-кезеңде шала туылған нәрестелерді күту. I кезеңде (перзентхана) шала туылған нәрестелерді күту: оңтайлы температура режимін құру. Рационалды тамақтандыруды қамтамасыз ету. Инфекцияның алдын алу.
7. Жаңа туған нәрестелер патологиясы бөлімінде жұмыс істеу. Патология бөлімінде жаңа туған нәрестеге күтім жасаудың негізгі принциптері. Науқас жаңа туған нәрестені толық тексерудің ерекшеліктері. Қауіпсіз перинаталдық технология қағидаттарына негізделген қолданыстағы хаттамаларға сәйкес аурулардың диагнозын және оларды емдеуді растау үшін тиісті тексерулер жүргізу.
8. Негізгі қауіп тобындағы жаңа туған нәрестелерді бақылау жоспары. Тәуекел топтары туралы түсінік. Тәуекел факторлары. Тексеру жиілігі, мамандардың кеңесі. Клиникалық және зертханалық зерттеулер.
9. Асфиксиядан кейін шала туған нәрестелерді күту және емдеу. Реанимациядан кейінгі кезеңде шала туған нәрестеге күтім жасау принциптері: науқасқа оңтайлы микроклимат пен жайлылық жасау (қоршаған ортаның оңтайлы температуралық режимін сақтау, қолайлы жағдайды қамтамасыз ету әдістері, барабар анальгезия, қысымның, пневмонияның, сепсистің және т.б. алдын алу). Гипоксемияны жою және қан айналымын қалыпқа келтіру, меконияльды аспирацияны, тұрақты өкпе гипертензиясын, ГИЭ емдеу.
10. Тыныс алу бұзылыстары бар шала туылған нәрестелерді күту. Тыныс алу бұзылыстары бар шала туылған нәрестелерге қарқынды терапия (тыныс алу

бұзылыстарының ауырлығын бағалау, тыныс алу дистресс синдромы, өтпелі тахипноэ, меконий аспирациясы синдромы, тұрақты өкпе гипертензиясы, интерстициальды өкпе эмфиземасы, пневмотракс, пневмомедиастинум, пневмоперикард, пенвмоперитонеум, пневмония, бронх-өкпе дисплазиясы).

11. Респираторлы терапия. Дәстүрлі жасанды желдету. Өкпенің жасанды желдетілуі механикалық желдеткіштің патофизиологиялық негізделген стратегиялары. Желдеткішпен байланысты өкпенің зақымдануын болдырмау стратегиялары (VILI - ventilator induced lung injury). Балама желдету режимдеріне негізделген стратегиялар. Өкпенің жоғары жиілікті осцилляторлық желдетуін қолдануға арналған көрсеткіштер.

12. Жүрек-тамыр жүйесі бұзылған шала туылған нәрестелерді күту. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар шала туылған нәрестелерге қарқынды терапия (миокард аурулары, жүрек жеткіліксіздігі, ұрық және неонатальды аритмия, туа біткен жүрек ақаулары, ашық артериялық канал). Хирургиялық араласуға көрсеткіштер. Жанама жүрек массажы, дәрі-дәрмек терапиясы.

13. Бала туу жарақаты бар шала туылған нәрестелерді күту. Босану жарақаттары бар жаңа туған шала туылған нәрестелерге қарқынды терапия.

14. ОЖЖ гипоксиялық зақымдануы бар шала туылған нәрестелерді күту. Туылғаннан кейінгі алғашқы минуттардағы шұғыл және реанимациялық шаралар. Бастапқы реанимация. Оттегі терапиясы (ӨЖЖ дейін), баланы жылыту (сәулелі жылу, инкубатор), айналымдағы қан көлемін толықтыру. Жедел кезеңдегі қарқынды терапия. Күтімнің оңтайлы режимін құру, жұмсақ күтім, оттегі терапиясы (маска, желдеткіш), айналымдағы қан көлемін толықтыру (қан қысымын ұстап тұру және микроциркуляторлық бұзылуларды тұрақтандыру), гемостатикалық терапия, ми ісінуімен күресу.

15. Жұлын жарақаты бар шала туылған нәрестелерді күту. Жұлынның зақымдануының себептері, жіктелуі. Клиника. Массаж, емдік гимнастика, ортопедиялық түзету, физиотерапия және дәрі-дәрмектерді қамтитын қалпына келтіру шараларының кешені. Болжам.

16. Ауыр бактериялық инфекциясы бар шала туылған нәрестелерді күту. Ауыр бактериялық инфекциялармен (сепсис, пневмония, менингит) жаңа туған нәрестелерге қарқынды терапия. Жаңа туған кезеңдегі антибиотикалық терапия. Шала туылған нәрестелерде қолданылатын антибиотиктердің негізгі топтары. Жағымсыз реакциялар. Басқа химиотерапиялық агенттер. Жаңа туған нәрестелердегі жұқпалы ауруларға антибиотиктерді қолдану. Антибиотикалық терапияның асқинулары және олардың алдын алу әдістері. Эубиотиктер. Неонатологияға көктамыр ішіне енгізу үшін иммуноглобулин препараттарын қолдану формуляры.

17. Шала туылған нәрестелерді аурумен емдеу және емдеу тактикасын анықтау - жөргектің бөртпесі, тікенді қызу, себореялық дерматит, адипонекроз, Лейнердің эритродермасы, уытты эпидермальды некролиз, неонатальды қызыл жегі, везикуло-пустулез, жаңа туған нәрестелердің пемфигусы.

18. Кіндік жарасының, кіндік қалдығының және кіндік тамырларының жұқпалы аурулары бар шала туылған нәрестелерді басқару және емдеу тактикасын анықтау. Қисық мойын-сүйек-бұлшықет жүйесі аурулары бар жаңа туған нәрестелерді басқару және емдеу тактикасын анықтау. Хирургиялық емдеу көрсеткіштерін анықтау.

19. Шала туылған нәрестелердің патологиясы. Бейімделу кезеңінің зат алмасу ерекшеліктері. Өтпелі гипербилирубинемия. Гипогликемия. Кальций, натрий, магний, калий алмасуының бұзылуы.

Педиатрия-2 кафедрасы
Бақылау-өлшеу құралдары

68/11-2025
7 бет. беттен 7

20. Шала туылған нәрестелердегі пневмония. Этиологиясы, диагностикасы, клиникасы, емі және алдын алу.
21. Шала туылған нәрестелердегі апноэ. Перзентханада шала туылған нәрестелерді реанимациялау алгоритмі. Шала туылған нәрестелердегі тыныс алуды қолдау және тыныс алу бұзылыстарын емдеу.